

ПРВИ ДЕО ИСПИТА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ

4. септембар 2004.

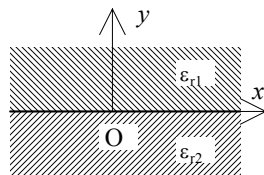
1

Напомене. Испит траје 120 минута. Није дозвољено напуштање сале 90 минута од почетка испита. Дозвољена је употреба искључиво писаљке и овог листа папира. Коначне одговоре и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Користити се белинама и полеђином листа за концепт. Јасно назначити редни број питања на које се одговор или концепт односе. Свако питање носи по 10 поена. Попунити податке о кандидату у следећој табелици.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ										Колоквијум I	Укупно питања	Код			
Група са предавања		Индекс година/број		Презиме и име						X					
П1 П2 П3 ЕГ		/								X	Укупно задаци				
ПИТАЊА										ЗАДАЦИ		Лабораторија	ОЦЕНА		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2			3	4
														*	

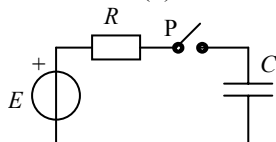
1. Полазећи од Гаусовог закона, **доказати** да у унутрашњости проводника, који се налази у електростатичком пољу, не може постојати вишак наелектрисања.

2. Посматра се развојна површ два линеарна хомогена диелектрика, релативних пермитивности $\epsilon_{r1} = 2$, односно $\epsilon_{r2} = 4$, приказана на слици. На тој површи нема слободних наелектрисања. Познат је вектор јачине електричног поља у средини 1, непосредно уз развојну површ, $\mathbf{E}_1 = 2(\mathbf{i}_x - 2\mathbf{i}_y) \text{ V/m}$. Израчунати вектор јачине електричног поља у средини 2, непосредно уз развојну површ.

$\mathbf{E}_2 =$

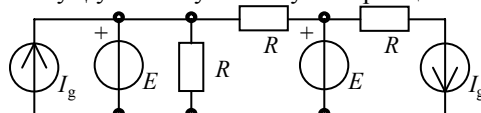
3. Идеални напонски генератор константне емс E , отпорник отпорности R , прекидач Π и оптерећени кондензатор, капацитивности C и почетне енергије $W_{e0} = \frac{1}{2}CE^2$, везани су у коло као на слици. Прекидач се затвара у тренутку $t = 0$, а до успостављања стационарног стања кроз коло протекне неко наелектрисање различито од нуле. (а) Одредити рад генератора у интервалу $0 < t < +\infty$. (б) Колики се део тога рада претвори у топлоту у отпорнику?

(а) $A_E =$

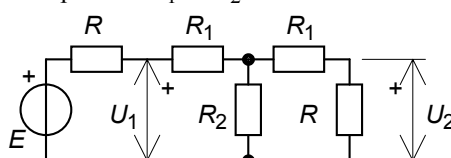
(б) $\frac{A_J}{A_E} =$

4. У колу сталне струје приказаном на слици је $E = 10 \text{ V}$, $I_g = 1 \text{ A}$ и $R = 10 \Omega$. Израчунати укупну снагу Џулових губитака у отпорницима.

$P_R =$ W

5. У колу приказаном на слици је $E = 2 \text{ V}$, $R = 50 \Omega$, $U_1 = 1 \text{ V}$ и $U_2 = 1/3 \text{ V}$. Израчунати отпорности R_1 и R_2 .

$R_1 =$ Ω

$R_2 =$ Ω

6. Полазећи од општег израза за Био-Саваров закон, **извести** упрошћени облик који важи за случај када су контура и тачка у којој се рачуна поље копланарни.

7. Суперпроводна контура има облик круга полупречника a . Индуктивност контуре је L . Када је контура ван магнетског поља, у њој нема струје. Колика је јачина струје у контури када се она унесе у стално хомогено магнетско поље индукције $\mathbf{B}$ тако да је вектор магнетске индукције нормалан на раван контуре? Скицирати контуру и означити референтне смерове магнетске индукције и струје.

$I =$

8. Тренутна јачина струје пријемника у простопериодичном режиму је $i(t) = -2 \sin \omega t$ А, где је $\omega = 10^3 \text{ s}^{-1}$, ефективна вредност напона пријемника је $U = 5\sqrt{2}$ V, а струја фазно заостаје за напонам за $\pi/4$. Референтни смерови напона и струје су усклађени. Израчунати (а) тренутну, (б) активну, (в) реактивну, (г) привидну и (д) комплексну привидну снагу пријемника.

(а)

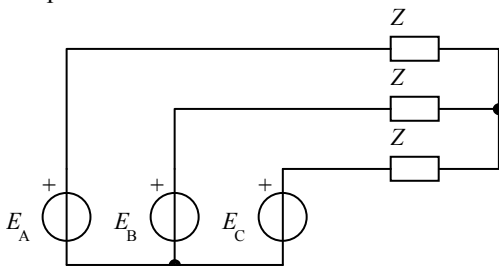
(б)

(в)

(г)

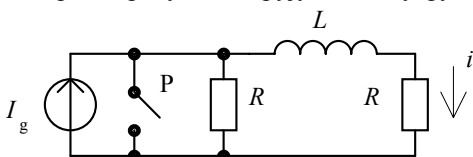
(д)

9. Симетричан трофазни генератор занемарљиво мале унутрашње импедансе и симетричан трофазни пријемник везани су у коло као на слици. Електромоторне силе чине инверзан систем. При томе је комплексна привидна снага пријемника $\underline{S} = (36 + j18)$ kVA. Колика је та снага ако се прва електромоторна сила промени на $\underline{E}_A = 0$, док друге две електромоторне силе остану непромењене?

$\underline{S}_o =$

10. У колу приказаном на слици је $R = 100 \Omega$, $L = 2 \text{ mH}$, а јачина струје струјног генератора је независна од времена и износи $I_g = 100 \text{ mA}$. Прекидач П је затворен до тренутка $t = 0$, а онда се отвори. Израчунати струју калема у функцији времена за $t > 0$.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА СА ПРВОГ ДЕЛА ИСПИТА ИЗ
ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ ОДРЖАНОГ 4. СЕПТЕМБРА 2004.
ГОДИНЕ

1. $\oint_S \mathbf{E} \cdot d\mathbf{S} = \frac{Q}{\epsilon_0}$, $\mathbf{E}$ је нула у проводнику, итд.

2. На основу граничних услова, $\mathbf{E}_2 = 2(\mathbf{i}_x - \mathbf{i}_y)$ V/m

3. $A_E = 2CE^2$, $A_I / A_E = 1$.

4. $P_R = 20$ W.

5. $R_1 = 25 \Omega$, $R_2 = 37,5 \Omega$.

6. $\mathbf{B} = \frac{\mu_0}{4\pi_c} \oint \frac{I d\mathbf{l} \times \mathbf{r}_0}{r^2} \Rightarrow B = \frac{\mu_0}{4\pi_c} \oint \frac{Id\theta}{r}$

7. $I = -\frac{B\pi a^2}{L}$

8. $i(t) = 2 \cos(\omega t + \frac{\pi}{2})$ A, $u(t) = 10 \cos(\omega t + \frac{3\pi}{4})$ V, $p(t) = 20 \cos(\omega t + \frac{\pi}{4}) \cos(\omega t + \frac{3\pi}{2})$ W, $P = 5\sqrt{2}$ W,

$Q = 5\sqrt{2}$ VAR, $S = 10$ VA, $\underline{S} = 5\sqrt{2}(1 + j)$ VA.

9. $\underline{S}_o = (20 + j10)$ kVA

10. $i(t) = 50 \left(1 - \exp\left(-\frac{t}{\tau}\right) \right)$ mA, $t > 0$, $\tau = 10 \mu\text{s}$.

$\underline{S}_o = (20 + j10)$ kVA